

17.07.25, 12:10

Про затвердження звіту тимчасової контрольної комісії Київської міської ради з питань стану збереження, утримання та використання історичних будинків на вулиці Волоській, 5/14 та вулиці Межигірській, 33/19 у Подільському районі м. Києва | Законодавство | LIGA360

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА
IX сесія VIII скликання

РІШЕННЯ

від 12 листопада 2019 року N 46/7619

Про затвердження звіту тимчасової контрольної комісії Київської міської ради з питань стану збереження, утримання та використання історичних будинків на вулиці Волоській, 5/14 та вулиці Межигірській, 33/19 у Подільському районі м. Києва

Відповідно до статті 48 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", статті 12 Регламенту Київської міської ради, затвердженого рішенням Київської міської ради від 07.07.2016 N 579/579, пункту 5 рішення Київської міської ради від 17.05.2018 N 828/4892 "Про створення тимчасової контрольної комісії Київської міської ради з питань стану збереження, утримання та використання історичних будинків на вулиці Волоській, 5/14 та вулиці Межигірській, 33/19 у Подільському районі м. Києва", за результатами розгляду звіту тимчасової контрольної комісії Київської міської ради з питань стану збереження, утримання та використання історичних будинків на вулиці Волоській, 5/14 та вулиці Межигірській, 33/19 у Подільському районі м. Києва Київська міська рада **вирішила**:

1. Взяти до відома висновки і пропозиції, викладені у звіті тимчасової контрольної комісії Київської міської ради з питань стану збереження, утримання та використання історичних будинків на вулиці Волоській, 5/14 та

вулиці Межигірській, 33/19 у Подільському районі м. Києва, згідно з додатком до цього рішення.

2. Офіційно оприлюднити це рішення у спосіб, визначений чинним законодавством України.

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Київської міської ради з питань регламенту та депутатської етики.

Київський міський голова

В. Кличко

Додаток
до рішення Київської міської ради
12.11.2019 N 46/7619

Звіт

тимчасової контрольної комісії Київської міської ради з питань стану збереження, утримання та використання історичних будинків на вулиці Волоській, 5/14 та вулиці Межигірській, 33/19 у Подільському районі м. Києва

Тимчасова контрольна комісія Київської міської ради з питань стану збереження, утримання та використання історичних будинків на вулиці Волоській, 5/14 та вулиці Межигірській, 33/19 у Подільському районі м. Києва (далі - Тимчасова контрольна комісія) була створена рішенням Київської міської ради від 17.05.2018 N 828/4892, яке 03.08.2018 було опубліковано в газеті "Хрещатик" N 83 (5134).

Відповідно до пункту 3 вказаного рішення Київської міської ради визначено такі основні завдання Тимчасової контрольної комісії:

- організація проведення у встановленому законодавством порядку комплексного обстеження пам'яток місцевого значення, розташованих на вулиці Волоській, 5/14 та вулиці Межигірській, 33/19 у Подільському районі м. Києва;
- перевірка наявності охоронних договорів щодо пам'яток місцевого значення, розташованих на вулиці Волоській, 5/14 та вулиці Межигірській, 33/19 у Подільському районі м. Києва, та дотримання умов цих договорів;
- організація проведення у встановленому законодавством порядку перевірки дотримання власниками пам'яток місцевого значення, розташованих на вулиці Волоській, 5/14 та вулиці Межигірській, 33/19 у Подільському районі м. Києва, або уповноваженими ними органами (особами), вимог протипожежної, санітарної, екологічної безпеки, виконання режиму використання пам'яток та пов'язаних з ними будівель, територій, культурних цінностей;

- перевірка наявності у власників пам'яток місцевого значення, розташованих на вулиці Волоській, 5/14 та вулиці Межигірській, 33/19 у Подільському районі м. Києва, або уповноважених ними органів (осіб), дозволів на проведення робіт на вищевказаних пам'ятках місцевого значення, їхніх територіях та в зонах їх охорони;

- визначення переліку невідкладних заходів щодо охорони пам'яток місцевого значення, розташованих на вулиці Волоській, 5/14 та вулиці Межигірській, 33/19 у Подільському районі м. Києва, джерел їх фінансування, етапів виконання.

Тимчасова контрольна комісія створена у складі 6 депутатів Київської міської ради. Головою Тимчасової контрольної комісії обрано депутата Київської міської ради Мірошніченка Ігоря Михайловича. Діючи відповідно до Регламенту Київської міської ради, затвердженого рішенням Київської міської ради від 07.07.2016 N 579/579, Тимчасова контрольна комісія обрала заступником голови Тимчасової контрольної комісії депутата Київської міської ради Сиротюка Юрія Миколайовича та секретарем Тимчасової контрольної комісії - депутата Київської міської ради Бондарчука Олега Володимировича.

Згідно із пунктом 5 рішення Київської міської ради від 17.05.2018 N 828/4892 Тимчасова контрольна комісія була створена на 6 місяців та розпочала свою діяльність на початку серпня 2018 року.

1. Факти й обставини, які стали підставами для створення Тимчасової контрольної комісії

Підставами для створення Тимчасової контрольної комісії слугували події, що відбулися в історичних будинках на вулиці Волоській, 5/14 та вулиці Межигірській, 33/19 у Подільському районі м. Києва та стали причиною необхідності негайного вжиття заходів щодо захисту та збереження цих об'єктів культурної спадщини від повного знищення.

За наявною інформацією, житловий будинок на вул. Волоській 5/14 та будинок прибутковий на вул. Межигірській, 33/19 у Подільському районі м. Києва є пам'ятками архітектури місцевого значення, які, незважаючи на їхню культурну та історичну цінність, знаходяться у приватній власності та вже протягом багатьох років перебувають у вкрай аварійному стані.

7-го та 10-го грудня 2017 року у вказаних будинках з невідомих причин виникли пожежі, внаслідок чого приміщенням будинків було завдано суттєвої шкоди, зокрема, було пошкоджено дерев'яні конструкції та елементи даху. Як результат, пам'ятки архітектури опинилися у вкрай аварійному стані та навіть під загрозою повного зникнення.

На думку активістів та представників влади, саме власники пам'яток архітектури на вулиці Волоській, 5/14 та вулиці Межигірській, 33/19 в особі ТОВ "ВКП "Поділ-Бізнес" вчиняють злочинні дії щодо доведення вказаних об'єктів до аварійного стану та їхнього повного знищення з метою подальшої забудови

земельних ділянок під ними багатопверховими житловими та/або офісними комплексами. Як наслідок, від Департаменту культури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) до правоохоронних органів було направлено заяву (повідомлення) про злочин з проханням розпочати досудове розслідування відносно посадових осіб ТОВ "ВКП "Поділ-Бізнес" за вчинення дій, які мають ознаки складу злочину, передбаченого статтями 190, 298 Кримінального кодексу України.

На жаль, з моменту виникнення вказаних подій з боку правоохоронних органів не було вжито дієвих заходів щодо встановлення дійсних причин цих пожеж та осіб, які їх спричинили, а також не вчинено жодних дій щодо подальшого захисту та збереження вказаних об'єктів культурної спадщини, що поставило ці об'єкти під загрозу повного знищення.

Відтак, з метою перевірки обставин, які призвели до пошкодження пам'яток архітектури на вул. Волоській, 5/14 та вул. Межигірській, 33/19 у Подільському районі м. Києва та подальшого вжиття дієвих заходів щодо збереження та використання цих об'єктів культурної спадщини у суспільному житті, захисту традиційного характеру середовища в інтересах нинішнього і майбутніх поколінь, було прийнято рішення створити Тимчасову контрольну комісію.

2. Відомості та обставини, встановлені Тимчасовою контрольною комісією. Відомості чи обставини, що не підтвердилися

У процесі роботи Тимчасовою контрольною комісією було проведено три засідання, в одному з яких взяли участь представники Департаменту культури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Департаменту охорони культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Департаменту з питань державного архітектурно-будівельного контролю виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Департаменту архітектурно-будівельної інспекції у місті Києві, Подільського управління поліції Головного управління Національної поліції в м. Києві та інші зацікавлені особи. Також Тимчасовою контрольною комісією направлено близько 10 звернень та, як наслідок, встановлено наступні обставини та факти:

2.1. Щодо статусу будинків та ситуації, яка склалася навколо них

Тимчасовою контрольною комісією підготовлено та направлено звернення до Департаменту культури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) та Департаменту охорони культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної

адміністрації) з вимогою надати повну інформацію про статус та власників історичних будинків на вулиці Волоській, 5/14 та на вулиці Межигірській, 33/19 у Подільському районі м. Києва, а також вжити заходів щодо захисту вказаних об'єктів культурної спадщини від загрози умисного пошкодження та/або знищення.

Історичний будинок на вул. Волоській, 5/14. За інформацією Департаменту культури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) житловий будинок 1874 - 1875 років на вул. Волоській, 5/14 є пам'яткою архітектури та містобудування місцевого значення (наказ Міністерства культури і туризму України від 15.09.2010 N 706/0/16-10, охоронний номер 623-Кв), розташований у Центральному історичному ареалі міста Києва (рішення Київської міської ради від 28.03.2002 N 370/1804), в межах археологічної та архітектурної охоронних зон (розпорядження Київської міської державної адміністрації від 17.05.2002 N 979), на території пам'ятки ландшафту і історії місцевого значення "Історичний ландшафт Київських гір і долини р. Дніпро" (наказ Міністерства культури і туризму України від 03.02.2010 N 2600189).

Згідно із договорами купівлі-продажу від 03.05.2006, від 10.05.2006, від 26.07.2007, від 27.11.2008 ТОВ "ВКП "Поділ-Бізнес" (ідентифікаційний код юридичної особи 21580504) є власником вищезазначеного будинку, право власності в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно до цього часу не зареєстровано. З моменту придбання у власність вказаної пам'ятки архітектури власник ухилявся від укладення охоронного договору з органом охорони культурної спадщини і об'єкт до цього часу утримується в неналежному стані та доводиться до аварійного.

Протягом 2008 - 2017 років до ТОВ "ВКП "Поділ-Бізнес" від Департаменту культури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) направлялися відповідні приписи з вимогою укласти охоронний договір, а зібрані матеріали щодо ігнорування вимог вказаних приписів направлялися до правоохоронних органів.

Як наслідок, Департаментом культури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) направлено до Національної поліції України та Головного управління СБУ у м. Києві та Київській області заяву з проханням розпочати досудове розслідування щодо вчинення посадовими особами ТОВ "ВКП "Поділ-Бізнес" стосовно пам'ятки архітектури на вул. Волоській, 5/14 дій, які мають ознаки злочинів, передбачених статтями 190, 298 Кримінального кодексу України.

У зв'язку із порушенням власником будинку пам'яткоохоронного законодавства у листопаді 2016 року заступник прокурора м. Києва звернувся до Господарського суду міста Києва з позовом в інтересах держави в особі Департаменту культури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) до відповідача в особі ТОВ "ВКП "Поділ-Бізнес"

про зобов'язання останнього укласти з позивачем охоронний договір на об'єкт культурної спадщини на вул. Волоській, 5/14.

Рішенням Господарського суду міста Києва від 30.01.2017 у справі N 910/20737/16 позов прокурора задоволено повністю. Вирішено зобов'язати ТОВ "ВКП "Поділ-Бізнес" укласти з Департаментом культури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) охоронний договір на об'єкт культурної спадщини на вул. Волоській, 5/14 у м. Києві на умовах і в порядку, визначеними постановою Кабінету Міністрів України, від 28.12.2001 N 1768.

Проте, як стало відомо з листа Департаменту охорони культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 13.11.2018 N 066-428, ТОВ "ВКП "Поділ-Бізнес" умисно ухиляється від виконання судового рішення в частині укладання охоронного договору. Як результат, рішення Господарського суду м. Києва від 30.01.2017 до цього часу залишається невиконаним.

З огляду на зазначене, Тимчасовою контрольною комісією було направлено заяву про вчинення кримінального правопорушення від 07.12.2018 N 08/279/08/042/629 до Подільського управління поліції Головного управління Національної поліції в місті Києві з вимогою внести відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань про вчинення службовими особами ТОВ "ВКП "Поділ-Бізнес" злочину, передбаченого статтею 382 Кримінального кодексу України, в установленому законом порядку.

Згідно із листом Подільського управління поліції ГУ НП у м. Києві від 21.02.2019 N 2877/125/53/01-19 слідчим відділом поліції було розпочато досудове розслідування у кримінальному провадженні, внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань за N 42019101070000071 від 14.02.2019 за частиною другою статті 382 Кримінального кодексу України.

Історичний будинок на вул. Межигірській, 33/19. Будинок прибутковий на розі вул. Межигірської та вул. Щекавицької за N 33/19 наказом Міністерства культури України від 06.12.2016 N 1162 занесений до Державного реєстру нерухомих пам'яток України як пам'ятка архітектури місцевого значення, охоронний номер 970-Кв, розташований у Центральному історичному ареалі міста Києва (рішення Київської міської ради від 28.03.2002 N 370/1804), в межах археологічної та архітектурної охоронних зон (розпорядження Київської міської державної адміністрації від 17.05.2002 N 979), на території пам'ятки ландшафту і історії місцевого значення "Історичний ландшафт Київських гір і долини р. Дніпро" (наказ Міністерства культури і туризму України від 03.02.2010 N 2600189).

У 2008 році власником будинку - ЗАТ "Українські Сателітарні Системи" було укладено з Головним управлінням охорони культурної спадщини охоронний договір.

З 27.11.2008 на підставі договору купівлі-продажу власником цієї будівлі стало ТОВ "Поділ Інвест", який також уклав з Головним управлінням охорони культурної спадщини охоронний договір. У березні 2014 року прокуратурою Подільського району м. Києва було розпочато кримінальне провадження за фактом вчинення правопорушення службовими особами ТОВ "Поділ Інвест" в частині невиконання охоронних зобов'язань стосовно вказаної пам'ятки архітектури. Очевидно з метою ухилення від покарання з 09.05.2015 власником вищезазначеної пам'ятки на вул. Межигірській, 33/19 стає ТОВ "Бутінвест", яке так і не уклало охоронний договір та не вжило заходів із збереження цього об'єкта культурної спадщини.

У подальшому, коли Департаментом охорони культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) було направлено припис щодо усунення порушень законодавства у сфері охорони культурної спадщини, то одразу після цього право власності на вказану будівлю було перереєстровано на фізичну особу - громадянина Сахна Павла Васильовича, який проживає у Чернігівській області. Це, на думку Департаменту охорони культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), пов'язано з тим, що Закон України "Про охорону культурної спадщини" передбачає притягнення до юридичної відповідальності за порушення законодавства про охорону культурної спадщини виключно юридичних осіб.

Водночас, з громадянином Сахном П. В. охоронний договір на пам'ятку архітектури не укладено, заходи щодо її збереження власником не вживаються. Новому власнику також неодноразово направлялися приписи від Департаменту культури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) та Департаменту охорони культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) з відповідними пам'яткоохоронними вимогами. Приписи отримано, однак вимоги до цього часу не виконані.

Відтак, Департаментом культури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) направлено заяву про кримінальні правопорушення до Подільського управління поліції ГУ НП у м. Києві та Головного управління СБУ у м. Києві та Київській області щодо вчинення посадовими особами ТОВ "ВКП "Поділ-Бізнес" дій, які мають ознаки злочинів, передбачених статтями 190, 298 Кримінального кодексу України. Проте правоохоронні органи не знайшли підстав для відкриття кримінального провадження за вказаними фактами.

2.2. Щодо можливої незаконної забудови пам'яток архітектури на вулиці Волоській, 5/14 та вулиці Межигірській, 33/19 у Подільському районі м. Києва

Тимчасова контрольна комісія звернулася до Департаменту з питань державного архітектурно-будівельного контролю виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) та Департаменту державної архітектурно-будівельної інспекції у місті Києві з вимогами провести перевірку дотримання замовником будівництва на вулиці Волоській, 5/14 та вулиці Межигірській, 33/19 вимог містобудівного законодавства, державних будівельних норм і правил під час виконання підготовчих та/або будівельних робіт у вказаних будівлях та, у разі виявлення порушень, зупинити будівельні роботи та притягнути винних осіб до встановленої чинним законодавством відповідальності.

Відповідно до листа Департаменту з питань державного архітектурно-будівельного контролю м. Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 27.07.2018 N 073-7093 у червні 2017 року проведено перевірку дотримання вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності на вул. Межигірській, 19/33 у Подільському районі м. Києва, за результатами якої складено акт, протокол про правопорушення у сфері містобудівної діяльності та видано ТОВ "БУТІНВЕСТ" до виконання припис про зупинення підготовчих та будівельних робіт від 01.06.2017 та припис про усунення порушення вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм, державних стандартів і правил від 01.06.2017. Замовника будівництва - ТОВ "Бутінвест" за допущені правопорушення притягнуто до передбаченої законодавством відповідальності.

Згідно із листом Департаменту державної архітектурно-будівельної інспекції у місті Києві від 16.08.2018 N 10/26-49/1608/05 розпочато позапланові перевірки дотримання вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності на вул. Волоській, 5/14 та вул. Межигірській, 33/19 у Подільському районі м. Києва. Під час виїздів на місце у лютому 2018 року посадової особи за вказаними вище адресами встановлено, що будівельні роботи на об'єктах будівництва не виконуються, будівельники та будівельна техніка відсутні. Відтак, Департаментом державної архітектурно-будівельної інспекції у місті Києві було надіслано листи на адресу власників будівель з вимогою прибути до Департаменту державної архітектурно-будівельної інспекції у місті Києві з необхідними документами. Проте вказані вимоги власниками виконано не було.

У зв'язку із зазначеним Департамент державної архітектурно-будівельної інспекції у місті Києві звернувся до Подільського управління поліції ГУ НП України у м. Києві з проханням посприяти Департаменту державної архітектурно-будівельної інспекції у місті Києві у проведенні перевірок

вищезазначених будівель. На жаль, з боку правоохоронних органів жодного сприяння не надійшло.

2.3. Щодо встановлення причин пожеж, які відбулися 7-го та 10-го грудня 2017 року в історичних будинках на вулиці Волоській, 5/14 та вулиці Межигірській, 33/19 у Подільському районі м. Києва

З огляду на події, що відбулися у грудні 2017 року в історичних будинках на вулиці Волоській, 5/14 та вулиці Межигірській, 33/19, а також враховуючи вищезазначену інформацію щодо ситуації, яка склалася навколо власників цих об'єктів культурної спадщини, головою Тимчасової контрольної комісії Мірошніченком І. М. було направлено депутатський запит від 11.07.2018 N 08/279/08/042/326 до прокуратури міста Києва та Головного управління Національної поліції у місті Києві з вимогою внести до Єдиного реєстру досудових розслідувань відомості про вчинення власниками пам'яток архітектури, розташованих на вул. Волоській, 5/14 та вул. Межигірській, 33/19 у Подільському районі м. Києва, кримінального правопорушення, передбаченого частиною другою статті 298 Кримінального кодексу України.

Згідно із листом прокуратури м. Києва від 08.08.2018 N 04/2/2-317-16 достатніх підстав для внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань правоохоронні органи не знайшли, оскільки, на їх думку, факти навмисного підпалу пам'яток архітектури не підтвердилися.

Під час засідання Тимчасової контрольної комісії 20.11.2018 представник Подільського управління поліції ГУ НП у м. Києві заявив, що згідно із висновком ДСНС України причинами пожеж, які відбулися 7-го та 10-го грудня 2017 року у будинках на вул. Волоській, 5/14 та вул. Межигірській, 33/19, стали саме тліючі тютюнові вироби, що призвели до загорання цих будівель.

За словами представника місцевої поліції, ці будівлі уже більше 10 років перебувають у занедбаному стані, власниками жодним чином не використовуються та виставлені на продаж. При цьому будинки постійно перебувають на контролі дільничних та оперативних працівників Подільського управління поліції ГУ НП у м. Києві. Так, в одній із цих будівель було вчинено умисне вбивство та в подальшому затримано особу, яка вчинила цей злочин. Поліція вчиняє усі можливі дії щодо сприяння іншим органам влади у вжитті заходів щодо притягнення осіб, винних у порушенні пам'яткоохоронного законодавства, до юридичної відповідальності.

Хоча факти умисних підпалів пам'яток архітектури у правоохоронних органів не знайшли свого підтвердження, члени Тимчасової контрольної комісії мають сумніви щодо випадковості загорання будинків на вул. Волоській, 5/14 та вул. Межигірській, 33/19 з огляду на те, що факти загорання цих нерухомих об'єктів постійно повторюються. Зокрема, ці будівлі уже горіли у 2014 році, а також

03.07.2018 в історичному будинку на вулиці Межигірській, 33/19 знову сталася пожежа. Втім, прокуратурою м. Києва та Подільським УП ГУНП у м. Києві знову-таки не було знайдено причин для внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань щодо вчинення злочинних дій.

Також Тимчасовою контрольною комісією було встановлено, що фактичним власником обох історичних будинків, розташованих на вул. Волоській, 5/14 та вул. Межигірській, 33/19 у Подільському районі м. Києва насправді є одна й та ж особа, а саме: Мірзаєв Валерій Неріман Огли, який до 11.12.2017 був власником ТОВ "ВКП "Поділ-Бізнес", а також вважається співвласником ЗАТ "Українські Сателітарні Системи", ТОВ "Поділ Інвест" та ТОВ "Укрінвесттранс". При цьому В. Мірзаєв разом із П. В. Сахном є засновниками низки підприємств. Більше того, Сахно П. В. є керівником ТОВ "Мерідіан груп", бенефіціарним власником якого є той самий Мірзаєв Валерій Наріман Огли.

Очевидно, що Валерій Мірзаєв переоформив право власності на вищезазначені пам'ятки архітектури на інших осіб саме з метою ухилення від виконання вимог пам'яткоохоронного законодавства у частині зобов'язання укласти охоронний договір, а також задля уникнення кримінальної відповідальності за [статтею 298 Кримінального кодексу України](#) щодо умисного знищення об'єктів культурної спадщини.

Наразі власники історичних будинків на вул. Волоській 5/14 та вул. Межигірській, 33/19 ігнорують листи та приписи Департаменту охорони культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) щодо вимог укласти охоронні договори та вжити інші заходи щодо захисту та відновлення об'єктів культурної спадщини. При цьому сам Департамент охорони культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) позбавлений дієвих механізмів впливу на порушників з огляду на недосконалість чинного законодавства України у сфері охорони культурної спадщини, яке містить цілу низку нормативних прогалин та недоліків, внаслідок чого недобросовісні власники та користувачі зловживають своїм становищем, що в свою чергу призводить до руйнування та втрати об'єктів культурної спадщини.

3. Факти й обставини, які не були перевірені Тимчасовою контрольною комісією

Тимчасовою контрольною комісією не було здійснено повної перевірки дотримання власниками пам'яток місцевого значення, розташованих на вулиці Волоській, 5/14 та вулиці Межигірській, 33/19 у Подільському районі м. Києва, вимог протипожежної, санітарної, екологічної безпеки, виконання умов охоронних договорів, а також режиму використання пам'яток та пов'язаних з ними будівель, територій, культурних цінностей, з огляду на те, що власники, незважаючи на багаторазові надсилання їм запрошень, на жодне засідання

Тимчасової контрольної комісії не з'явилися та ніяких письмових відповідей не надали.

Крім того, під час засідання Тимчасової контрольної комісії 20.11.2018 представнику Департаменту охорони культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) головою Тимчасової контрольної комісії було надано усне доручення повідомити Тимчасовій контрольній комісії про результати розгляду Комісією з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій Подільської районної в місті Києві державної адміністрації питань щодо стану протипожежної, санітарної, екологічної безпеки в будинках на вулиці Волоській, 5/14 та вулиці Межигірській, 33/19. Проте від Департаменту охорони культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) ніякої інформації щодо вказаних питань так і не надійшло.

4. Застереження щодо юридичного статусу звіту

Перед початком викладу висновків Тимчасової контрольної комісії щодо оцінки проблеми, яка була предметом вивчення, Тимчасова контрольна комісія зазначає, що всі твердження, факти, які викладені в цьому звіті, ґрунтуються на документальних свідченнях, що є в матеріалах Тимчасової контрольної комісії і досліджені Тимчасовою контрольною комісією. Варто відзначити, що Тимчасова контрольна комісія не є слідчим органом у розумінні вимог чинного законодавства України, тому всі її висновки є не більш ніж мотивованими припущеннями, які не можуть використовуватися як доказ у адміністративних, господарських чи кримінальних справах чи провадженнях. Мета роботи Тимчасової контрольної комісії згідно із законодавством та Регламентом Київської міської ради - надати пропозиції для подальшої роботи виконавчого органу Київської міської ради та підпорядкованих йому підприємств, установ і організацій з питань предмету роботи Тимчасової контрольної комісії.

5. Висновки і пропозиції за результатами роботи Тимчасової контрольної комісії

Тимчасовою контрольною комісією встановлено, що власники історичних будинків на вул. Волоській, 5/14 та вул. Межигірській, 33/19, якими на сьогодні формально вважаються ТОВ "ВКП "Поділ-Бізнес" та громадянин Сахно П. В., свідомо не вживають заходів щодо захисту та збереження цих об'єктів культурної спадщини, у тому числі ухиляються від укладення охоронних договорів, з метою доведення будівель до аварійного стану та подальшої забудови та/або відчуження земельних ділянок під ними, адже вони розташовані у центральній частині м. Києва, а відтак мають високу вартість.

При цьому фактичним власником обох пам'яток архітектури насправді є громадянин Азербайджану Мірзаєв Валерій Неріман Огли, який навмисно

переоформив право власності на ці об'єкти на інших осіб з метою уникнення відповідальності за порушення чинного законодавства України у сфері охорони культурної спадщини, у тому числі, і притягнення до кримінальної відповідальності.

Водночас, Тимчасова контрольна комісія виявила, що ситуація навколо історичних будинків на вул. Волоській, 5/14 та вул. Межигірській, 33/19 у Подільському районі м. Києва не є унікальною. Схожі проблеми існують навколо трьох історичних будівель, розташованих на території Андріївського узвозу, де власники також ухиляються від укладання охоронних договорів та навмисно не вчиняють жодних дій щодо реставрації та відновлення нерухомих об'єктів культурної спадщини, а, навпаки, доводять їх до аварійного стану.

Тимчасова контрольна комісія дійшла висновку, що саме недосконалість чинного законодавства України у сфері охорони культурної спадщини дає можливість власникам пам'яток архітектури зловживати виконанням своїх обов'язків щодо захисту та збереження цих об'єктів та, як наслідок, знищувати культурну спадщину українського народу. Зокрема, поряд з низькими штрафними санкціями однією із головних законодавчих прогалин у сфері охорони культурної спадщини є положення статті 21 Закону України "Про охорону культурної спадщини", що передбачає можливість примусового викупу об'єктів культурної спадщини виключно у державну власність без можливості викупу до комунальної.

Відтак, на думку Тимчасової контрольної комісії, наразі єдиним дієвим шляхом захисту та збереження нерухомих об'єктів культурної спадщини м. Києва, у тому числі, пам'яток архітектури, розташованих на вул. Волоській, 5/14 та вул. Межигірській, 33/19 у Подільському районі м. Києва, від протиправних дій з боку власників може стати виключно реформування чинного законодавства про охорону культурної спадщини, де буде передбачена можливість примусового викупу цих об'єктів до комунальної власності.

У процесі роботи Тимчасовою контрольною комісією було з'ясовано, що Департамент охорони культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) ініціював перед Верховною Радою України проєкт Закону "Про внесення змін до деяких законів України з питань удосконалення системи охорони культурної спадщини" від 26.03.2018 N 8202, який ще у червні 2018 року було прийнято у першому читанні. Цим законопроектом передбачається внесення змін до Закону України "Про охорону культурної спадщини", Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України в частині розширення та підвищення відповідальності за порушення законодавства України у сфері охорони культурної спадщини, а також можливість викупу пам'яток архітектури місцевого значення до комунальної власності.

З огляду на зазначене, Тимчасовою контрольною комісією підготовлено та подано до Київської міської ради проєкт рішення від 22.03.2019 N

08/231-1310/ПР "Про звернення Київської міської ради до Верховної Ради України щодо термінового прийняття проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законів України з питань удосконалення системи охорони культурної спадщини" від 26.03.2018 N 8202", в якому висловлено прохання до Верховної Ради України прискорити прийняття вказаного законопроекту, оскільки це дозволить удосконалити існуючу систему охорони культурної спадщини та допоможе вжити невідкладних заходів щодо збереження об'єктів культурної спадщини, що знаходяться у м. Києві.

Водночас, члени Тимчасової контрольної комісії вважають, що місцеві органи державної влади та місцевого самоврядування, незважаючи на прогалини чинного законодавства України у сфері охорони культурної спадщини, зобов'язані вживати усі можливі заходи щодо захисту та збереження культурної спадщини міста Києва. Тому Тимчасова контрольна комісія рекомендує виконавчому органу Київської міської ради (Київській міській державній адміністрації) вжити більш активних заходів щодо захисту та збереження нерухомих об'єктів культурної спадщини місцевого значення. Зокрема, провести повну інвентаризацію та паспортизацію усіх нерухомих об'єктів культурної спадщини, що знаходяться у м. Києві, у тому числі і тих, що не занесені або безпідставно виключені з переліку об'єктів культурної спадщини, хоча і мають вагомий історичний та культурний цінність. Це дасть можливість встановити в якому стані та у чийй власності перебувають ці об'єкти, а також виявити на які пам'ятки архітектури не укладено охоронні договори. Такі заходи допоможуть ухвалити правильні рішення щодо подальших дій для захисту та збереження нерухомої культурної спадщини міста Києва.

Київський міський голова

В. Кличко